

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки
України

_____ 2023 р. № _____

ПОЛОЖЕННЯ**про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту**

1. Це Положення визначає мету, завдання, організацію управління, склад сил і засобів, порядок їх взаємодії і діяльності функціональної підсистеми навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту (далі – функціональна підсистема) в умовах мирного часу та особливого періоду та поширюється на заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, спеціалізованої, спеціальної, фахової передвищої, вищої освіти та заклади післядипломної освіти (далі – заклади освіти) незалежно від форм власності й підпорядкування.

2. У цьому Положенні термін «функціональна підсистема» вживається у значенні складової частини єдиної державної системи цивільного захисту, до якої входять органи управління всіх рівнів та відомчої належності, до сфери управління яких належать заклади освіти, підпорядковані їм сили цивільного захисту та заклади освіти, які виконують завдання цивільного захисту.

Інші терміни вживаються у значеннях, викладених у Кодексі цивільного захисту України, законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» та «Про позашкільну освіту», Положенні про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11 (із змінами) та Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 (із змінами).

3. Метою створення функціональної підсистеми є:

1) збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу, захист об'єктів освітньої інфраструктури від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період, зменшення матеріальних втрат у разі їх виникнення на об'єктах закладів освіти;

2) організація та здійснення навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності);

3) організація та здійснення заходів цивільного захисту, пов'язаних із запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації техногенного, природного, соціального, воєнного характеру та захисту від небезпечних факторів учасників освітнього процесу закладів освіти.

4. Завданнями функціональної підсистеми є:

1) здійснення заходів цивільного захисту в закладах освіти, у тому числі спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій або небезпечних подій в закладах освіти;

2) організація навчання здобувачів освіти згідно з державними стандартами освіти відповідного рівня за освітніми та навчальними програмами з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, та надання домедичної допомоги, що погодженні з відповідним територіальним підрозділом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, державним (регіональним) замовником, який є головний розпорядником бюджетних коштів на підготовку фахівців (кваліфікованих робітників), та затверджені керівником закладу освіти відповідного рівня, що передбачають:

формування у здобувачів фахової передвищої, вищої освіти на початковому рівні (короткому циклі), першому (бакалаврському) рівні знань, умінь та навичок щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях відповідно до майбутнього профілю роботи, норм і правил, а також надання домедичної допомоги, на другому (магістерському) рівні умінь з превентивного і аварійного планування та управління заходами цивільного захисту;

формування знань і вмінь здобувачами закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти з питань особистої безпеки в умовах загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами індивідуального та колективного захисту, вивчення правил пожежної безпеки та основ цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та домедичної допомоги;

формування у дітей старшого дошкільного віку достатнього та необхідного рівня знань і умінь для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам, що виникають через необережне поводження з вогнем;

3) організаційно-методичне керівництво з щорічного проведення у відповідних закладах освіти об'єктових тренувань з питань цивільного захисту, Дня цивільного захисту та Тижня безпеки дитини, а також з організації шкільних, районних (міських), обласних та всеукраїнських змагань (конкурсів) з безпеки життєдіяльності;

4) координація організаційно-методичної діяльності, узагальнення і поширення ефективних форм і методів організації навчання діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності) через визначені:

Міністерством освіти і науки України (далі - МОН) – базові за галуззю знань кафедри з безпеки життєдіяльності (з цивільного захисту) у закладах

фахової передвищої, вищої освіти державної форми власності, що належать до сфери управління МОН;

центральним органом виконавчої влади, іншим державним органом, до сфери управління якого належить заклад освіти – базові за галуззю знань кафедри (підрозділи) з безпеки життєдіяльності (цивільного захисту) підпорядкованих закладів освіти;

місцевими органами управління освіти – територіальні опорні (базові) заклади загальної середньої та дошкільної освіти;

засновником (засновниками) приватного закладу освіти – кафедри або підрозділи приватного закладу освіти;

5) формування пропозицій щодо змісту навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в закладах освіти;

6) здійснення контролю якості підготовки здобувачів освіти у закладах освіти з питань навчання діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності);

7) забезпечення готовності підпорядкованих сил і засобів цивільного захисту до дій, спрямованих на запобігання виникненню та реагуванню на надзвичайні ситуації в закладах освіти;

8) організація та проведення моніторингу виникнення надзвичайних ситуацій, аналіз їх причин та розроблення превентивних заходів щодо запобігання надзвичайних ситуацій в закладах освіти;

9) своєчасне інформування зацікавлених органів виконавчої влади та населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій в закладах освіти;

10) проведення, в межах компетенції, рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах закладів освіти;

11) планування заходів цивільного захисту у мирний час та особливий період, забезпечення виконання запланованих заходів;

12) організація та проведення навчань (тренувань) з підготовки органів управління функціональної підсистеми та підпорядкованих їм сил цивільного захисту, що здійснюється згідно з планом основних заходів цивільного захисту центрального органу виконавчої влади, місцевого органу виконавчої влади, виконавчого органу міської, районної у містах (у разі її створення), селищної, сільської ради, територіальних громад на відповідний рік;

13) організація та здійснення додаткових заходів, спрямованих на забезпечення функціонування закладів освіти в особливий період;

14) навчання працівників закладів освіти щодо поведінки та алгоритму дій у разі виникнення надзвичайної ситуації або події;

15) здійснення заходів щодо забезпечення укриття учасників освітнього процесу у фондї захисних споруд цивільного захисту закладів освіти;

16) розроблення нормативно-правових актів, а також норм, правил, інструкцій, порядків, алгоритмів та стандартів з питань запобігання або виникнення надзвичайних ситуацій у закладах освіти;

17) створення, зберігання, своєчасне оновлення та використання за призначенням відповідно до законодавства резерву матеріальних засобів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

18) інші завдання, визначені законодавством України.

5. Безпосереднє керівництво функціональною підсистемою здійснюється Міністром освіти і науки України.

Загальне керівництво в частині організації та здійснення навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності), організації виконання заходів цивільного захисту підвідомчими (підконтрольними) закладами освіти здійснюється відповідними керівниками центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, засновниками приватних закладів освіти.

6. До складу функціональної підсистеми входять органи управління освітою центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, засновники приватних закладів освіти або їх представники та заклади освіти, які виконують завдання цивільного захисту.

7. Управління функціональною підсистемою здійснюють:

на державному рівні - апарат МОН, структурний підрозділ з питань цивільного захисту (з безпеки життєдіяльності) в складі апарату МОН; апарати центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, структурні підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту (з безпеки життєдіяльності) в складі відповідного апарату;

на регіональному рівні - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, засновник (засновники) приватного закладу освіти, посадові особи з питань цивільного захисту;

на місцевому рівні - підрозділи освіти у складі районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування (у разі їх утворення), посадові особи з питань цивільного захисту.

На об'єктовому рівні організація навчання діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності) у рамках функціональної підсистеми, а також організація виконання заходів цивільного захисту здійснюється керівником закладу освіти, а також спеціально створеними (призначеними) ними підрозділами (посадовими особами) з питань цивільного захисту з урахуванням вимог, зазначених у частині другій статті 20 Кодексу цивільного захисту України.

Для координації діяльності у сфері цивільного захисту на об'єктовому рівні утворюються комісії з питань надзвичайних ситуацій закладів освіти.

8. Забезпечення управління, координації дій складових функціональної підсистеми, здійснення збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку у відповідній сфері управління здійснюється в межах повноважень органами управління освітою центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, засновниками приватних закладів освіти або їх представниками, а також відповідними закладами освіти, які виконують завдання цивільного захисту.

Під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій управління силами цивільного захисту здійснюється з пунктів управління відповідного рівня.

Для забезпечення сталого управління складниками функціональної підсистеми та реалізації функцій, передбачених на особливий період, МОН використовується державна система пунктів управління.

9. Для управління функціональною підсистемою використовуються комунікаційні мережі загального користування і спеціального призначення, у тому числі мобільного зв'язку, а також державна система урядового зв'язку.

10. До сил цивільного захисту функціональної підсистеми входять:
об'єктові формування цивільного захисту закладів освіти (у разі їх утворення);
добровільні формування цивільного захисту.

11. Функціональна підсистема залежно від масштабів і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, функціонує у режимах:
повсякденного функціонування;
підвищеної готовності;
надзвичайної ситуації;
надзвичайного стану.

12. Режими діяльності функціональної підсистеми встановлюються відповідно до статей 11-15 Кодексу цивільного захисту України, заходи з їх реалізації визначаються відповідно до Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11 (із змінами).

13. Основними заходами щодо впровадження діяльності функціональної підсистеми є:

1) у режимі повсякденного функціонування:
навчання діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності) здійснюється:

у закладах дошкільної освіти - відповідно до базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) з метою формування у дітей дошкільного віку достатнього та необхідного рівня знань і умінь для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних,

доступних віку норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам від дитячих пустощів з вогнем та практичне закріплення теоретичного матеріалу під час щорічного проведення Тижня безпеки дитини;

у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти - відповідно до державних стандартів освіти, державних освітніх стандартів з конкретних професій, освітніх програм, навчальних дисциплін “Основи здоров'я” та “Захист України” з метою отримання знань щодо особистої безпеки, способів та засобів індивідуального захисту себе та оточуючих від надзвичайних ситуацій та подій, алгоритму власних дій у разі їх виникнення, основ надання домедичної допомоги та практичне закріплення теоретичного матеріалу під час проведення Дня цивільного захисту та тижня безпеки життєдіяльності;

у закладах позашкільної освіти - відповідно до державних стандартів освіти, освітніх та навчальних програм з метою отримання знань щодо особистої безпеки, способів та засобів індивідуального захисту себе та оточуючих від надзвичайних ситуацій та подій, алгоритму власних дій у разі їх виникнення, основ надання домедичної допомоги та формування культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді, формування здорового способу життя, оволодіння ними навичками самозахисту і рятування, практичне закріплення теоретичного матеріалу під час проведення шкільних, районних (міських), обласних та всеукраїнських змагань з безпеки життєдіяльності;

у закладах фахової передвищої, вищої освіти - відповідно до державних стандартів освіти, освітніх програм та навчальних планів щодо майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил з метою отримання знань щодо забезпечення необхідного рівня колективної безпеки у надзвичайних ситуаціях способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями та подіями, а також набуття практичних навичок і умінь в організації заходів та прийнятті управлінських рішень з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності направлених на збереження життя та здоров'я людей під час проведення щорічних об'єктових тренувань з питань цивільного захисту;

забезпечення нормативного, організаційного та науково-методичного супроводу впровадження у освітній процес:

для закладів дошкільної освіти – тематичні заняття, дидактичні, сюжетні, театралізовані, конструктивно-будівельні ігри з елементами безпеки життя, конкурси, естафети, змагання, екскурсії та прогулянки на природу, читання творів художньої літератури відповідної тематики, аналіз небезпечних ситуацій та правила поведінки, а також проведення двічі на рік Тижня безпеки дитини з вивчення елементарних основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

для закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти – навчальних занять, лекцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів, конкурсів, олімпіад, змагань та щорічного проведення Дня цивільного захисту з вивчення основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;

для закладів фахової передвищої, вищої освіти – навчальних дисциплін, лекцій, практичних та семінарських занять з вивчення основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності відповідно до майбутнього профілю роботи,

галузових норм і правил, а також щорічних об'єктових тренувань з питань цивільного захисту;

інформаційно-методичний супровід педагогічних кадрів з питань цивільного захисту через мережу територіальних опорних закладів загальної середньої освіти та базових закладів дошкільної освіти;

організація системного методичного супроводу педагогічних кадрів та підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності у закладах післядипломної педагогічної освіти, навчально (науково) методичних центрах професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації тощо;

організація та проведення закладами освіти заходів, спрямованих на виконання завдань із захисту учасників освітнього процесу і територій закладів освіти від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період, зменшення матеріальних втрат у разі їх виникнення;

організація та здійснення планування заходів цивільного захисту функціональної підсистеми на державному, регіональному та об'єктовому рівнях;

організація і проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських, випробних і проєктних робіт з питань забезпечення сталого функціонування економіки держави в особливий період закладами освіти;

розроблення і організація виконання програм і планів заходів, спрямованих на захист учасників освітнього процесу, закладів освіти й прилеглих до них територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню і зменшення можливих втрат;

розроблення і здійснення організаційних заходів цивільного захисту у сфері суспільного життя, в якій реалізує державну політику відповідний центральний орган виконавчої влади, інший державний орган, до сфери управління яких належать заклади освіти, засновник (засновники) приватного закладу освіти;

здійснення планових заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій у закладах освіти, забезпечення безпеки та захисту учасників освітнього процесу, закладів освіти й прилеглих до них територій від таких ситуацій, а також заходів щодо підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми;

забезпечення готовності органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми до дій за призначенням;

організація підготовки керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, навчання учасників освітнього процесу діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій у закладах освіти;

організація заходів щодо створення, утримання та використання за призначенням захисних споруд цивільного захисту закладів освіти відповідно до законодавства України, з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

приведення евакуаційних шляхів у відповідність до визначених норм, встановлення показників руху та табличок біля входу до об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері цивільного захисту;

створення відповідно до законодавства і поновлення матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій в закладах освіти;

створення та підтримання у готовності до використання за призначенням об'єктової системи оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій у закладах освіти, електронних інформаційних табло та інших технічних засобів, у тому числі розрахованих на осіб з особливими освітніми потребами;

сприяння у створенні циклу тематичних теле- і радіопередач, соціальної реклами з основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, зокрема розрахованих на осіб з особливими освітніми потребами;

інші заходи з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, що передбачені відповідними законодавчими та нормативно-правовими актами, галузевими нормами та правилами відповідної сфери діяльності, за якими у закладі освіти організовано освітній процес та господарська діяльність;

2) у режимі підвищеної готовності:

здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми, а також учасників освітнього процесу про загрозу виникнення надзвичайної ситуації у закладах освіти й прилеглих до них територіях та інформування їх про дії у можливій зоні надзвичайної ситуації;

уточнення та здійснення заходів щодо захисту учасників освітнього процесу, закладів освіти й прилеглих до них територій від можливих надзвичайних ситуацій на них;

виконання заходів впровадження діяльності функціональної підсистеми,

що передбачені режимом повсякденної діяльності;

організація та проведення позапланових практичних тренувань з питань цивільного захисту з учасниками освітнього процесу з урахуванням загрози виникнення надзвичайних ситуацій у закладах освіти й прилеглих до них територій;

приведення у готовність наявних сил і засобів цивільного захисту, залучення у разі потреби додаткових сил і засобів;

проведення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій (виконують комісії з питань надзвичайних ситуацій закладів освіти);

перевірка готовності до використання об'єктової системи оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій у закладі освіти, електронних інформаційних табло та інших технічних засобів, з урахуванням осіб з особливими освітніми потребами з практичним запуском сигнально-гучномовних пристроїв (сирен) та перевіркою справності інших інформаційних засобів;

розірвання в односторонньому порядку договору оренди захисної споруди цивільного захисту закладу освіти, що перебуває у державній або комунальній власності, у разі невиконання орендарем вимог, визначених Кодексом цивільного захисту України, щодо приведення в готовність такої захисної споруди до прийому населення;

приведення у готовність до застосування за призначенням власних об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до законодавства України, перевірка їх на доукомплектування запасами матеріалів, засобів зв'язку, мережею інтернет, обладнання, інструменту, медичних засобів та водою;

організація евакуації (у разі потреби) учасників освітнього процесу, матеріальних та культурних (наукових) цінностей закладів освіти у безпечні райони (місця) відповідно до Порядку встановленого Кабінетом Міністрів України;

3) у режимі надзвичайної ситуації:

здійснення оповіщення органів управління, сил цивільного захисту функціональної підсистеми, а також учасників освітнього процесу про виникнення надзвичайної ситуації у закладі освіти або прилеглий території, а також інформування їх про дії в умовах такої ситуації;

використання (у разі потреби) сигнально-гучномовних пристроїв, електронних інформаційних табло, електросирен та інших систем оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації;

виконання заходів впровадження діяльності функціональної підсистеми, що передбачені режимом підвищеної готовності, у разі раптового виникнення надзвичайної ситуації у закладі освіти або прилеглий території в залежності від обстановки, що склалася;

призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня з метою керівництва проведенням аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня у закладах освіти та управління силами цивільного захисту функціональної підсистеми, що залучаються до таких робіт відповідно до статті 75 Кодексу цивільного захисту України, а також утворення у разі потреби спеціальної комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у закладі освіти;

утворення штабу з ліквідації наслідків, надзвичайної ситуації закладу освіти, призначення його складу, як робочого органу керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що утворюється за відповідним рішенням такого керівника, та яке залучається до безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня;

визначення зони надзвичайної ситуації та заходів, які потрібно провести негайно, орієнтування підлеглих сил цивільного захисту про наступні дії, надання вказівок про терміни та порядок роботи у визначеному районі (на об'єкті), визначення завдань, організація взаємодії та всебічного забезпечення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

здійснення безперервного управління та використання підпорядкованих сил та засобів цивільного захисту закладу освіти на протязі часу, необхідного для прибуття спеціалізованих аварійних служб та підрозділів територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту у різних умовах обстановки;

організація взаємодії з місцевими органами виконавчої влади, місцевого самоврядування у разі долучення формувань цивільного захисту закладів освіти до виконання робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації державного, регіонального або місцевого рівня, що здійснюються за Планами реагування на надзвичайні ситуації відповідного рівня;

здійснення постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації об'єктового рівня та масштабів можливих наслідків;

організація робіт з локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня, залучення для цього необхідних сил і засобів цивільного захисту;

організація та здійснення (у разі потреби) заходів з евакуації у безпечні райони (місця) поза межами зони надзвичайної ситуації;

організація і здійснення заходів щодо радіаційного, хімічного, біологічного (бактеріологічного) та медичного захисту учасників освітнього процесу, у тому числі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення від наслідків надзвичайної ситуації;

здійснення безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації, станом довкілля та обстановкою на аварійних об'єктах закладу освіти і прилеглих до них територіях;

інформування органів управління цивільного захисту та учасників освітнього процесу про розвиток надзвичайної ситуації у закладах освіти та заходи, що здійснюються;

інформування вищих органів управління щодо рівня надзвичайної ситуації та вжитих заходів, пов'язаних з реагуванням на ситуацію, оповіщенням і інформуванням учасників освітнього процесу, надання їм необхідних рекомендацій щодо порядку або алгоритму дій в умовах, що склалися;

організація та здійснення (у разі потреби) заходів щодо використання фонду захисних споруд цивільного захисту закладу освіти за призначенням;

проведення заходів щодо переведення (у разі потреби) на дистанційний або змішаний режим навчання у закладах освіти.

4) у режимі надзвичайного стану:

у період дії надзвичайного стану в разі його введення функціональна підсистема функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законом України "Про правовий режим надзвичайного стану" та іншими нормативно-правовими актами;

сприяння органам державної влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування у здійсненні заходів правового режиму надзвичайного стану, а також забезпечення, в межах повноважень, виконання заходів, необхідних для якнайшвидшої нормалізації обстановки та ліквідації загрози безпеці учасників освітнього процесу;

виконання заходів впровадження діяльності функціональної підсистеми, що передбачені режимами підвищеної готовності та надзвичайної ситуації, які не були виконані до введення правового режиму надзвичайного стану;

визначення додаткових заходів цивільного захисту функціональної підсистеми задля реалізації вимог Указу Президента України, що затверджений

Верховною Радою України, про введення правового режиму надзвичайного стану;

визначення режиму роботи закладів освіти з урахуванням обмежень правового режиму надзвичайного стану, що встановлені на відповідній території;

організація навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях (з безпеки життєдіяльності) з урахуванням реальних загроз безпеці учасників освітнього процесу та інших небезпечних факторів, за наявності яких було введено правовий режим надзвичайного стану.

14. В особливий період функціональна підсистема функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законами України “Про правовий режим воєнного стану” та “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, цим Положенням, а також іншими нормативно-правовими актами.

Переведення функціональної підсистеми у режимі функціонування в умовах особливого періоду здійснюється відповідно до актів Президента України, Кабінету Міністрів України, планів цивільного захисту на особливий період центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, та закладами освіти, якими передбачається виконання наступних заходів:

сприяння військовому командуванню, військовим адміністраціям (у разі їх утворення), органам державної влади та органам місцевого самоврядування у здійсненні заходів правового режиму воєнного стану, а також забезпечення, в межах повноважень, виконання заходів, необхідних для якнайшвидшої нормалізації обстановки та ліквідації загрози безпеці учасників освітнього процесу;

визначення режиму роботи закладів освіти з урахуванням обмежень правового режиму воєнного стану, що встановлені на відповідній території;

організація навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях (з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності) з урахуванням військових (воєнних) ризиків, функціональних типів територій, у тому числі у безпечних районах (місцях), куди було евакуйовано заклад освіти;

визначення додаткової потреби у фонді захисних споруд цивільного захисту для забезпечення укриття учасників освітнього процесу та організації освітнього процесу у звичайному або змішаному режимі;

обстеження підземних та наземних будівель, приміщень і споруд закладів освіти, а також інших суб'єктів господарювання, що розташовані у безпосередній близькості від будівель (приміщень), де організовується освітній процес, для встановлення можливості щодо їх використання, як споруд подвійного

призначення та найпростіших укриттів закладів освіти, що спроектовані або пристосовані для використання за основним функціональним призначенням, у тому числі для захисту учасників освітнього процесу, та в яких можливо створити умови для тимчасового перебування людей;

нарощування фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до потреб шляхом дообладнання споруд подвійного призначення та створення найпростіших укриттів або будівництва швидкоспоруджуваних захисних споруд в кожному закладі освіти з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

15. Для організації діяльності функціональної підсистеми розробляються та затверджуються:

1) план реагування на надзвичайні ситуації центрального органу виконавчої влади, місцевого органу виконавчої влади, іншого державного органу, до сфери управління якого належить заклад освіти, закладу освіти;

2) план цивільного захисту на особливий період центрального органу виконавчої влади, місцевого органу виконавчої влади, іншого державного органу, до сфери управління якого належить заклад освіти, закладу освіти, що продовжує роботу в особливий період та воєнний час, а також який віднесено до категорії цивільного захисту;

3) план основних заходів цивільного захисту центрального органу виконавчої влади, місцевого органу виконавчої влади, іншого державного органу, до сфери управління якого належить заклад освіти, на рік;

4) план діяльності закладу освіти на рік (окремий розділ з питань цивільного захисту плану);

5) план проведення заходів з евакуації населення (працівників), матеріальних і культурних (наукових) цінностей у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій місцевого органу виконавчої влади, закладу освіти.

Порядок розроблення планів та їх затвердження визначається Кабінетом Міністрів України.

16. На об'єктах підвищеної небезпеки, що належать до сфери управління закладів освіти, розробляється план локалізації і ліквідації наслідків аварій на таких об'єктах.

17. До робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій у закладах освіти та ліквідації їх наслідків можуть залучатися на добровільних або договірних засадах громадські об'єднання за наявності в їх учасників, які залучаються до таких робіт, відповідного рівня підготовки у порядку, визначеному керівництвом такого об'єднання або керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

18. Сили цивільного захисту функціональної підсистеми, крім добровільних формувань цивільного захисту, укомплектовуються персоналом (кадрами) та забезпечуються засобами цивільного захисту з урахуванням

необхідності проведення робіт в автономному режимі протягом не менше трьох діб.

19. У функціональній підсистемі з метою своєчасного запобігання і реагування на надзвичайні ситуації організовується взаємодія з питань:

визначення органів управління, які безпосередньо залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, склад і кількість сил (засобів) реагування на них;

погодження порядку здійснення спільних дій сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з визначенням основних завдань, місця, часу і способів їх виконання;

організації управління спільними діями органів управління та сил цивільного захисту під час виконання завдань за призначенням;

всестороннього забезпечення спільних заходів, що здійснюватимуться органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, у тому числі взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами.

20. Залежно від обставин, масштабу, характеру та можливого розвитку надзвичайної ситуації взаємодія організовується:

на загальнодержавному рівні - безпосередньо між органами управління та силами функціональних і територіальних підсистем;

на регіональному, місцевому та об'єктовому рівні – між територіальними органами центральних органів виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними громадами їх силами, а також суб'єктами господарювання.

21. З метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізації їх можливих наслідків, організації узгодженого реагування сил цивільного захисту на небезпечні події та надзвичайні ситуації між оперативно-черговими (черговими, диспетчерськими) службами центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти, засновниками приватних закладів освіти, закладами освіти (у разі їх утворення) і оперативно-черговими службами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, організовується обмін інформацією про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та хід ліквідації її наслідків у сфері відповідальності відповідної чергової служби.

22. Взаємодія під час здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та/або ліквідації їх наслідків організовується через представників органів управління функціональної підсистеми відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, які залучаються до здійснення таких заходів в частині залучення сил і засобів формувань цивільного

захисту закладів освіти. Повноваження зазначених представників визначаються відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування.

23. Забезпечення фінансування функціональної підсистеми здійснюється за рахунок бюджетних коштів в межах бюджетних призначень, затверджених на ці цілі на відповідний період.
